

DE TWISTAPPEL

Toneel uit de Griekse Mythologie
Voor de vijfde klas 2002-2003
van Leen Aerden.

Tekst : Luc Cielen

Peleus
Alecto (Erinye)
Tisiphone (Erinye)
Megaera (Erinye)
Zeus
Poseidon
Thetis
Nereus
Hera
Aphrodite
Pallas Athena
Clotho (Moire)
Lachesis (Moire)
Atropos (Moire)
Eris
(Ares)
Apollo
Pythia
Priester(es)
schaapjes (uit 1e of 2e klas)
bedelaar(s)

DE TWISTAPPEL

Peleus zit geknield vooraan midden op het podium. Hoofd omlaag. Achter hem verschijnen de 3 Erinyen (Eumeniden), wraakgodinnen. Zij bewegen onophoudelijk. Spreken tegen elkaar, ook beschuldigend tegen Peleus. Zij herhalen voortdurend stukken tekst, alles dooreen en niet steeds in de juiste volgorde. Peleus wordt steeds wanhopiger en lijkt de vervloekingen en beschuldigingen van de Erinyen niet meer te kunnen verdragen. Tot Zeus met gedonder ten tonele verschijnt. Peleus vlucht weg. Er ontstaat een twistgesprek tussen de Erinyen en Zeus over Peleus. Zeus roept de Moiren, de schikgodinnen, op, die machtiger zijn dan de andere goden. Hij vraagt hen naar het lot van Peleus. De Moiren doen hun uitspraak, waardig en sereen. Daarop stuurt Zeus de Erinyen weg, en vraagt hen Peleus met rust te laten omdat hem nog een belangrijke taak te wachten staat. Daarom moeten zij hun wraak uitstellen. De Moiren verdwijnen.

Zeus is alleen op het podium. Hera, Aphrodite en Athena komen op. Zij houden een gesprek over de huwelijkstrouw. De drie godinnen zijn goede vriendinnen en bezweren Zeus om de huwelijkstrouw te eerbiedigen.

Nereus en zijn dochter Thetis, komen op. Begroeting en loftuitingen over Thetis. Zeus laat veel aandacht blijken voor de mooie Thetis. Aphrodite, Hera, Athena verdwijnen. Ook Nereus en Thetis gaan weg. Thetis als laatste, zodat Zeus nog extra naar haar kan kijken.

Als Zeus alleen is spreekt hij zijn liefde voor Thetis uit. Terwijl hij dat doet komt Poseidon op. Hij heeft de drietand (Triton) in de hand. Hij hoort hoe Zeus spreekt over Thetis en verklaart ook zijn liefde voor haar. Beide goden krijgen ruzie en besluiten die te beëindigen door het orakel te raadplegen. Zij gaan weg.

Op het podium staat Apollo achteraan in het midden. Op de voorgrond links zit de Pythia op haar driepikkel. Voor haar de heilige drievoet met daarop de schaal waaruit rook (wierook) opstijgt. Een priester ontvangt de bezoekers en houdt hen op afstand. Hij brengt de vraag van de bezoekers over aan de Pythia.

Zeus en Poseidon komen bij haar. Zij vragen naar het lot van Thetis. De Pythia raadpleegt de god Apollo, die het orakel uitsprekt dat herhaald wordt door de Pythia. Thetis zal een zoon baren die machtiger zal zijn dan zijn vader. De uitspraak van de Pythia schrikt beide goden af. Geen van beiden wil dat ze een zoon zullen hebben die machtiger is dan zij. Ze leggen daarop hun geschil bij en besluiten Thetis uit te huwelijken aan iemand anders. Ze overwegen wie daarvoor in aanmerking komt. Peleus zal het zijn.

Zeus en Poseidon gaan weg. Peleus komt op en raadpleegt het orakel. Hij verneemt dat hij een zoon zal krijgen die machtiger zal zijn dan hij. Een der grootste Griekse helden zal hij zijn. Beroemd in de strijd tegen Troje. Het orakel geeft hem de raad zich te schikken naar de wil van de goden. Peleus gaat weg. Apollo, de Pythia en de priester gaan weg.

Donder. Peleus komt op. Zeus (nog onzichtbaar) spreekt tussen donderslagen door hem toe. Peleus knielt neer. Zeus en Hera komen op. Zeus deelt zijn beslissing mee en roept Nereus en Thetis op. Die komen. Zeus roept alle goden op om het huwelijksfeest bij te wonen. De een na de ander verschijnen, telkens als ze opgeroepen worden. Als Ares als laatste is opgeroepen wil Zeus Eris roepen, maar Hera, Athena en Aphrodite kunnen hem daarvan nog net weerhouden. Ze willen immers geen ruzie tijdens het feest. Zeus laat de priester de huwelijksplechtigheid voltrekken. Hera zegent hen. Het feest begint. Tijdens het feest spreekt ieder om beurt een wens uit over de gehuwden. Dit eindigt met zang en algemene vrolijkheid, waarbij een of

twee bedelaars een rol spelen door allerlei fratsen uit te halen waarop de anderen luidruchtig reageren.

Temidden van de feestvreugde verschijnt Eris. Iedereen wordt stil en kijkt haar verschrikt aan. Dan legt ze de appel duidelijk zichtbaar neer voor Thetis en Peleus en verdwijnt. Op de appel staat een tekst geschreven. Iedereen wil weten wat erop staat. Er ontstaat herrie, tot Zeus zich ermee bemoeit en de appel aan Hera geeft die leest wat erop geschreven staat : “Voor de mooiste der godinnen”. Hera wil de appel dus houden, maar Athena is verontwaardigd net als Aphrodite. Zij roepen de aanwezigen op om te kiezen. Een schoonheidswedstrijd volgt, waarbij ook het publiek kan betrokken worden. Het feest eindigt in een geweldige ruzie, waarbij iedereen tegen iedereen ruzie maakt. Zeus slaagt er tenslotte in stilte te bekomen en vraagt aan de godinnen om het lot te laten beslissen. Ze moeten naar de aarde gaan en aan een sterveling vragen wie van hen de mooiste is. Ze kijken uit over de aarde en zien een herder, Paris, zoon van Priamos, koning van Troje. Ze besluiten daarheen te gaan. Iedereen gaat weg.

Herdersmuziek. Paris komt op als herder gekleed, enkele schaapjes (kinderen van 1e of 2e klas) bij hem. Hij zet zich temidden van zijn schaapjes neer en speelt fluit. Dan komen de drie godinnen op. Paris werpt zich neer en durft niet op te kijken. De schaapjes vluchten blatend weg. De drie godinnen vragen hem hen aan te zien en hen te zeggen wie de mooiste is. Hera, Athena en Aphrodite beloven hem om beurt elk iets. De belofte van Aphrodite (dat hij de mooiste vrouw van Griekenland zal huwen) krijgt zijn voorkeur en hij kiest Aphrodite. Hera en Athena spreken daarop hun vervloeking over Troje uit. Iedereen weg.

Alle goden en godinnen komen op. Duidelijk in twee kampen verdeeld. Peleus en Thetis komen op. De Erinyen komen op en spreken hun vervloeking over Peleus uit : zijn zoon zal sterven in de strijd die zal volgen. Zij roepen Paris op en stellen hem tegenover Peleus. Dan roept Zeus de Moiren op. Zij spreken het lot over de zoon van Peleus (Achilleus) uit. Allen gaan opzij, zodat de Pythia zichtbaar wordt (was al klaar gaan zitten achter de anderen) en Zeus vraagt het orakel wat de toekomst inhoudt. Het orakel spreekt over Paris en de mooie Helena en de strijd die gaat volgen van de Grieken tegen Troje. Einde.

DE TWISTAPPEL

Peleus

Drievoudig heb ik gedood,
Voor sommigen ben ik een held,
voor anderen slechts een moordenaar.
Zo had mijn vader Aiakos nooit
een toekomst voor mij verwacht.
Hij, zoon van Zeus zelve,
geboren uit de zachtmoedige Aigina,
hij heeft het land naar haar genoemd.
Aigina, dochter van Okeanos,
de god der wereldomvattende zeeën,
en Tethys hadden haar verwekt.
Aigina werd Zeus' geliefde
en werd daarom door Hera gehaat.
Hera heeft vreselijk wraak op haar genomen.
Zij doodde alle mensen
van Oinone.
Het eiland was met uitsterven bedreigd.
Maar Aiakos, mijn vader,
bad tot Zeus en riep hem aan,
smeekte hem.
En vroeg hem : Maak mijn volk zo talrijk
als de mieren die op aarde lopen.
Hij bad tot Zeus onder de heilige eik,
hoorde het ruisen van het gebladerte
en droomde 's nachts hoe uit de boom
de mieren vielen :
sterke mannen waren het,
Myrmidonen noemde hij hen.
Strijdlustig en dapper waren ze,
geëerd over heel Griekenland.
Aiakos was het die dit tot stand bracht.
Hij was een held.
Hij is het die nu zetelt
aan de poort van de onderwereld,
rechter is over alle gestorvenen.
Hij tekent het getal der doden op,
en ziet of het overeenstemt
met wat Atropos heeft beslist.
En ik,
Ik ben zijn zoon,
en mijn heldendaden zijn er geen.
Ik ben onwaardig zijn zoon te zijn.

De Erinyen komen stil, maar hevig bewegend op.

Erinyen   Ja, Peleus,
zoon van Aiakos,
jij bent je vader niet waard.
Jij bent een moordenaar, geen held.
Een moordenaar, een moordenaar ...

Peleus   Laat me met rust, Erinyen !

Erinyen   Met rust ? Met rust ?
Weet Peleus dan niet dat wij elke snode daad wreken ?
Niets ontgaat ons,
alles weten wij.
En onze wraak, Peleus,
zal je steeds,
steeds,
achtervolgen.
Nooit zal je ziel nog rust krijgen.

Peleus   Ga weg !

Erinyen   Weggaan ? Weggaan ?
Ach, arme Peleus,
nooit,
hoor je,
nooit zal je ons ontlopen.
De moorden die jij gepleegd hebt,
die kennen wij,
we zullen je ermee tergen
tot het eind van je dagen.
Weet je nog .... ,
Phokos ?

Peleus   Dat was een ongeval.
Ik gooide mijn discus,
en ook die van mijn broer Telamon trof hem.

Erinyen   Dat was geen ongeval, Peleus,
het leek maar zo.
Je had het sluw aan boord gelegd.
En iedereen dacht : Een ONGELUK !
Maar niets was minder waar.
Je kunt anderen wel voor de gek houden,
maar niet jezelf,
niet ons,
die jouw geweten zijn.

Peleus   Het was zo,
Maar Telamon treft ook schuld.
Zoek h em met je wraak.

Erinyen   En jou met rust laten ?
Wees gerust, Peleus,
Ook Telamon zal tot zijn dood
door ons vervolgd worden.
Maar dat maakt jouw schuld niet minder.

Peleus   Moet ik dan tot mijn laatste dag
uw wraak ondergaan ?
Al is die misdaad al vele jaren geleden,
Blijft uw wraak mij volgen ?

Erinyen   Wij vergeten niets,
niet wat gisteren gebeurde,
niet wat vele jaren is geleden.
En, Peleus,
het was niet je enige misdaad.
Na die ene, volgden er nog.
Of ben je die soms vergeten ?

Peleus   Wat bedoelen jullie ?

Erinyen   Zijn geheugen laat hem in de steek,
maar wij, zijn geweten,
wij vergeten niets !
Niets !
Geen dag, geen uur,
zal zonder ons zijn.
Denk maar even na, Peleus,
Wie doodde Eurytion ?

Peleus   Eurytion ?

Erinyen   Ken je Eurytion niet meer ?
Zullen we je even helpen ?
Je was woedend, Peleus,
en in je woede ...

Peleus   In mijn woede, ja,
doodde ik Eurythion.
Een boze god stuurde mijn hand,
ikzelf was het niet
die de dood van Eurythion wou.
Het was de god !

Erinyen Zo zijn de Grieken !!
Zo zijn ze allemaal !
Als ze iets gedaan hebben
dat niet mag,
dan roepen ze als kleine kinderen :
het was de god !
Het was de god !
HET WAS DE GOD !!!
Maar de goden, Peleus,
nemen geen schuld op zich.
Alleen mensen kunnen schuldig zijn.
Alleen mensen.

Peleus En de wolf die het onschuldige lam rooft en vreet ?

Erinyen Hahaha,
de wolf treft geen schuld.
Hij doet wat hij móét doen.
Alleen de mensen zijn schuldig,
de mensen !!!

Peleus Ga weg !

Erinyen Neen, Peleus,
niet voordat we u voldoende hebben gekweld.
We hebben nog wel wat om je ziel te treffen :
Wie doodde Akastos en zijn vrouw ?

Peleus Ik hoef niet te antwoorden.

Erinyen natuurlijk niet !
Maar toch doe je het,
want je wil de schuld van je wegnemen,
is het niet, Peleus ?

Peleus Iason was daarbij,
en Castor en Pollux,
De Dioskouren,
Zonen van Zeus !

Erinyen Goed zo, Peleus,
je weet het toch nog.
Fiere helden zijn jij en je Dioskouren !

Peleus Weg !

Erinyen De waarheid kwetst, Peleus ?
Zo is het toch, Peleus ?
Je wil de waarheid niet kennen ?
Peleus,
Peleus,
Je wil de schuld afwentelen op de godenzonen,
op Castor en Pollux,
zonen van Zeus !
Laf is Peleus,
laf, laf !

Donder rommelt. Wordt sterker. Zeus komt op. Als Zeus opkomt, vlucht Peleus weg. De Erinyen raken nu geheel opgewonden. Ze bewegen nog heftiger door elkaar, rollen bij wijze van spreken over elkaar en door elkaar. Ze steken hun handen op naar Zeus, maar wijken ondertussen ook achteruit.

Zeus Wie waagt het mijn zonen
te beschuldigen ?
Wie waagt het Peleus lastig te vallen
Ga weg !

Erinyen Peleus, zoon van uw zoon Aiakos,
is een moordenaar !

Zeus Wie beweert dat ?

Erinyen Wij ! Wij !
Maar ook hijzelf geeft het toe !
Peleus is een moordenaar !

Zeus Genoeg !
Verdwijn !

Erinyen Je wil de waarheid niet horen.
Zo de vader, zo de zoon !

Zeus Laat Peleus met rust.
De goden hebben hem nodig
in hun alwijze plannen.

Erinyen Welke plannen
kunnen goden hebben
met zo'n held ?

Zeus Jullie zijn als horzels,
als lastige wespen,
stekende muggen zijn jullie.
Ga weg.

Erinyen Welke plannen ?

Zeus Roep de Moiren !
MOIREN !

Nog even rolt de donder. Dan is het muisstil. Een korte tijd blijft het helemaal stil. Dan komen de 3 Moiren op. Hun kappen ver over het hoofd. Ze stappen geluidloos, schrijdend. De eerste (Clotho) heeft de spintol vast. De tweede (Lachesis) meet de draad, de derde (Atropos) heeft een schaar vast en is klaar om de draad door te knippen. De Erinyen wijken achteruit voor de Moiren, evenals Zeus, die aan hun macht is onderworpen. De Moiren staan opvallend stil, terwijl de Erinyen voortdurend bewegen. De Moiren spreken luid, gedragen en traag en één voor één, in tegenstelling tot de Erinyen die steeds zenuwachtig en snel spreken en door elkaar roepen.

Zeus Welk lot wacht Peleus,
zoon van Aiakos ?

Clotho Zijn levensdraad is al gesponnen

Lachesis De maat ervan genomen.

Atropos Maar zijn tijd is niet gekomen.

Zeus Hoeveel jaren heeft hij nog te leven ?

Clotho Zijn levensdraad is al gesponnen,
ten dele al verlopen.

Lachesis De maat ervan is al genomen,
In korte mate reeds verlopen.

Atropos Maar zijn tijd is niet gekomen,
slechts weinig tijd is heengegaan.

Zeus Is zijn dood nakend ?

Clotho voor goden lijkt hij zwak,
voor mensen is hij sterk.

Lachesis In godentijd gemeten is hij kort
in mensenmaat nog ruimschoots lang.

Atropos Al is zijn stervensuur bepaald.
Hij heeft nog vele jaren.

Zeus
Goed,
dit moest ik weten.
Opdat ik mijn goddelijke plan
met hem kan volbrengen.

Erinyen, verdwijn,
en laat Peleus aan mij over.

Ik dank u, Moiren, voor uw raad.

De Erinyen zijn verdwenen van zodra Zeus dat tegen hen had gezegd. De Moiren verlaten nu ook het podium. Zeus is alleen. Gaat op zijn troon zitten. Hera, Athena en Aphrodite komen op. Zij zijn in druk gesprek gewikkeld, lachen, zijn vrolijk, daarna ernstig. Duidelijk goede vriendinnen. Zij komen naar voor op het podium.

Hera
Het hoogste goed in een huwelijk ?
Dat is niet de liefde,
Zoals jij zegt, Aphrodite.
Het is niet het verstandig en zorgzaam samenleven,
Athena,
Het is de huwelijkstrouw.

Athena
Toch blijkt dat waar de één zuinig is
en de ander onverstandig met geld en goed omspringt,
het huwelijk geen stand kan houden.

Aphrodite
Toch is de liefde de grootste deugd.
Van elkaar houden,
in goede en kwade dagen :
dat maakt het huwelijk goed.

Hera
Verliefdheid gaat over...

Aphrodite
Maar echte liefde blijft.

Hera
Het gebeurt zelden
dat verliefdheid in liefde overgaat.

Aphrodite, Athena
Je overdrijft, Hera,
Vele mensen leven gelukkig samen in het huwelijk

Aphrodite
en houden écht van elkaar.

Athena
En zijn gelukkig.

Priester Herhaal de vraag,
heel kort en bondig,
Slechts één vraag mag Apollo horen.

Poseidon (*tegen Zeus*) Zal Thetis mij ooit toebehoren ?
Is dat een goede vraag ?

Zeus Nee, stel de vraag op deze wijze :
Wat is het lot dat Thetis bindt ?

Poseidon Die vraag is veel te algemeen,
wat ik wil weten klinkt te weinig.

Zeus Maar zoals jij ze stelt,
zal de god u nooit een antwoord geven.

Poseidon We willen toch weten
wie haar mag beminnen ?

Zeus Maar je mag dat niet
zo rechtstreeks vragen.

Poseidon Hoe wil je dan dat ik het zeg ?

Zeus Zoals ik het al eerder zei :
Wat is het lot dat Thetis bindt ?

Poseidon Al goed,
ik zal de vraag zo stellen.
Poseidon spreekt tegen de priester
Wat is het lot dat Thetis bindt ?

Priester Wat is het lot dat Thetis bindt ? *De Priester spreekt tegen de Pythia*

Pythia Wat is het lot dat Thetis bindt ? *Onverstaanbaar sprekend*

De Pythia strooit wierookkorrels op de schaal. De rook stijgt op. Ondertussen is het stil. Plots veert de Pythia recht en spreekt met luide stem, roepend en als in trance, heftig bewegend en dan plots ineengedoken op het moment dat Apollo spreekt. Apollo spreekt een taal die niemand verstaat. Alleen de Pythia laat blijken de taal te verstaan.

Pythia De god spreekt ! *herhalend, eerst onverstaanbaar, dan verstaanbaar*

Apollo GENNAO HO HUOS KRATISTOS HO PATER

Pythia   gennao ho huos kratistos ho pater
                                  gennao ho huos kratistos ho pater   *meer en meer murmelend en stiller*

Ze zal een zoon baren, machtiger dan zijn vader.   *Tegen de priester*

Priester   Ze zal een zoon baren,
                                  machtiger dan zijn vader.   *tegen Zeus en Poseidon*

Zeus en Poseidon nemen afscheid van de priester. Ze komen naar voren op het podium. Apollo, Pythia en priester blijven staan, bewegen in de achtergrond alsof er voortdurend nieuwe bezoekers komen met vragen. Ze doen alles in stilte.

Zeus   Ooit hebben we een strijd gestreden,
                                  van zonen tegen vaders.
                                  Het was mijn vader Kronos,
                                  die diens vader Ouranos ontmande en onttroonde,
                                  de wereldheerschappij veroverde.
                                  Maar Kronos slokte zijn kinderen op,
                                  tot ik geboren werd.
                                  En ik kwam in opstand tegen mijn vader,
                                  verdreef Kronos van de wereldtroon.
                                  Ik wil niet dat ik een zoon krijg
                                  die machtiger zal zijn dan ik.

Poseidon   De zeeën hebben geen geheimen voor mij,
                                  ieder luistert naar mijn woord;
                                  En ontsteek ik in woede,
                                  dan steek ik mijn Triton in de kusten
                                  en schud het land dooreen.
                                  Aardeschudder is mijn echte naam.
                                  Niemand wil ik,
                                  die machtiger zal zijn dan ik.

Zeus   geen van ons zal haar bezitten,
                                  geen van ons een zoon haar schenken.

Poseidon   En ongehuwd kan zij niet blijven,
                                  want zij wekt begeerte en verlangen op.

Zeus   Onduldbaar is haar aanblik
                                  Iemand moet haar tot vrouw nemen

Poseidon   Geen god

Zeus   Zeker niet een god

Poseidon   een mens ?

Zeus   Ja, laat een mens
de schoonheid van de godin ervaren.
Laat mensen om haar strijden.

Poseidon   Geen is er aan de goden gelijk,
geen kan ooit zo machtig zijn !

Zeus   Dit is waarlijk goede raad.
Ik ken een mens ...

Poseidon   Wie ?

Zeus   Aiakos' zoon,

Poseidon   Hoe is zijn naam ?

Zeus   Peleus is zijn naam.
Laten we Thetis met hem
in de echt verbinden.
Peleus' zoon
zal ooit een ware held zijn,
groter dan zijn vader,
wat ook weer niet zo moeilijk kan zijn.

Poseidon   Laat Peleus,
zoon van een machtig held,
zien hoe zijn zoon hem overtreft
in moed en kracht !

Zeus   Dat zal een ware wraak zijn,
voor zijn laffe daden.
De Erinyen zullen hem
in vrede laten leven.

Zeus en Apollo gaan weg. Peleus komt op. Hij gaat naar de priester. Die begroet hem. Peleus geeft zijn gave, de priester brengt die weg.

Priester   Ken u zelf

                            Dank voor de gaven

                            Stel uw vraag

Peleus   Wat is mijn lotsbestemming ?

Priester   Wat is mijn lotsbestemming ?

Pythia   Wat is mijn lotsbestemming ?

Apollo

HO PATER HUOS KRATISTOS HO HÈROS HELLÈNOS ILIADOS

Pythia herhaalt de woorden murmelend en spreekt tenslotte :

Een zoon zal geboren worden,
machtiger dan zijn vader.
Een held onder de Grieken.
Volg de wil der goden
Strijden zal hij voor de muren van Troje
Sterven is zijn lot

Peleus gaat weg. Apollo, Pythia en Priester gaan ook weg.

Het podium is leeg. Dondergerommel. Peleus komt op, hoort de stem van Zeus. Knielt neer. Zeus komt op.

Nereus en Thetis komen op als Zeus hen oproept. De andere goden komen ook op als Zeus hun naam roept.

Zeus

Peleus !

Peleus kijkt eerst angstig rond, als hij zijn naam dan nog hoort roepen, knielt hij neer. Het gezicht afgewend van Zeus die opkomt en op zijn troon gaat zitten die achteraan midden op het podium staat.

Luister naar het raadsbesluit der goden.
Jij zal de vader zijn van een held,
een der grootste helden van Griekenland wordt hij genoemd.
Zijn moeder zal zijn,
de mooiste der Nereïden, Thetis.
Schik u in het besluit der goden.

Thetis !
Nereus ! Breng uw dochter !

Nereus en Thetis komen op.

Nereus, schenk uw dochter
aan deze man.
Trouw zal hij zijn,
gelukkig in zijn leven aan haar zijde.

Nereus

Wie is deze man
die ik niet ken ?
Wie is het,
die mijn kleinzoon zal verwekken ?

Zeus

Peleus is zijn naam,
Zoon van Aiakos,
verwekt uit mijn geslacht.

Nereus

Ik schik mij naar uw besluit.

Zeus   Thetis,
Aanvaard Peleus als uw man.

Thetis   Wat de goden mij opdragen
aanvaard ik zoals het moet.

Zeus   Wees trouw aan zijn zijde.

Thetis   Wat de goden verbinden
zal ik niet verbreken.

Zeus   Schenk hem een zoon.

Thetis   Ik zal hem baren
hem opvoeden
hem steeds terzijde staan.

Zeus   Laat het huwelijk voltrekken
Laat alle goden getuige zijn.
Hera, mijn goddelijke gade !
Pallas Athena mijn dochter !
Aphrodite geboren uit het schuim der zee !
Apollo, zonnestralende alwetende god !
Demeter die de aarde vruchtbaar maakt !
Hades, heerser van het dodenrijk en
Persephone die aan zijn zijde zit.
Dionysos, die de mensen de wijnstok schenkt !
En Pan, die klanken ontlokt aan de Syrinx
Hermes, snelle bode uit de hemel !
Artemis, gij reine jachtgodin,
Ares, die oorlog en vrede bepaalt
En Eris,

Goden (*verschrikt*)   Eris niet !

Hera   Laat Eris niet op 't feest verschijnen.
Waar zij komt veroorzaakt zij ruzie en twist.
Laat ons 't feest in vrede vieren
Laat eendrachtig allen samen zijn !

Athena   Zo wensen wij dat ook !

Aphrodite   Laat er geen twist tussen ons komen !

Goden   Eris niet !

Zeus
Eris ...
Zal dit feest ontgaan.
Wijdt het huwelijk
Viert de bruiloft.
Weest vol vreugde !

Alle goden en godinnen scharen zich rond Peleus en Thetis. Zij knielen voor Zeus' troon, die hen met zijn bliksemschicht zegent. Peleus en Thetis geven elkaar een hand en komen dan naar voren. De goden en godinnen volgen hen en bestrooien hen met bloemen. Ze gaan weg. Dan worden snel tafels en stoelen (of banken) aangedragen voor het bruiloftsfeest. Ze worden in U-vorm gezet, zodat het midden van het podium vrij blijft. Goden en godinnen komen weer op, zetten zich aan de tafels en krijgen eten en drank. Een of twee bedelaars komen op en in ruil voor fratsen en kunsten die ze uitvoeren, krijgen ze wat te eten. De goden zijn zeer vrolijk en uitgelaten. Midden het hoogtepunt van het feest verschijnt Eris ten tonele. Alles verstomt. Eris draagt goed zichtbaar een gouden appel, waarop een tekst is geschreven. Zonder te spreken gaat Eris langs de tafels en kijkt elke godheid enigszins spottend aan. Dan komt ze naar voren, laat de appel zien en legt hem dan voor Zeus neer. Dan gaat Eris weer weg. De goden willen weten wat er op de appel staat en roepen door elkaar. Dan staat Zeus recht en leest : "voor de mooiste". Daarop beginnen de godinnen te reageren. Alle goden mengen zich in de ruzie die ontstaat. De opstelling kan ook zonder tafels, dan zitten de goden op banken, en houden hun beker in de hand.

Eris
Mijn aanwezigheid was hier niet gewenst,
Maar een klein geschenk mag ik toch wel brengen ?
Voor wie het is ?
Lees het maar.

Eris legt de gouden appel voor Zeus neer.

Goden
Wat staat erop ?
Wat is er geschreven ?

Zeus
Voor de mooiste

Hera
Dan is hij voor mij
geef hem maar. *Ze steekt haar hand al uit*

Aphrodite
Hij komt mij toe !

Athena
In alle eerlijkheid,
Mij lijkt die appel voor mij te zijn.

Aphrodite
Heb je jezelf al eens goed bekeken ?
Zie naar mij,
wie is hier de mooiste ?

Hera
Daarover kan geen twijfel zijn.
Die appel komt mij toe.

Aphrodite
Jij bent oud en lelijk als de nacht
Hoe durf je te denken dat je de mooiste bent.

Hera Ik ben de vrouw van Zeus,

Athena Dat wil niets zeggen;
Er staat niet : Voor de machtigste,
er staat : voor de mooiste.
Geef die appel maar hier.

Hera Hij is voor mij ! *rukt de appel weg*

Athena geen sprake van
geef hier ! *neemt de appel uit de handen van Hera*

Aphrodite niet verwaand worden,
als het over schoonheid gaat,
val jij ook niet bepaald in de prijzen.
Geef die appel maar aan mij ! *rukt de appel uit Athena's handen*

Hera Blijf eraf !

Athena Geef hier !

Aphrodite Hij is voor mij,
dat ziet toch iedereen !

De drie godinnen roepen en krijsen door elkaar. Andere goden en godinnen kiezen partij. Dan staat Zeus recht.

Zeus Stilte.
We zullen de goden laten kiezen.
Hera

Volgt nu de schoonheidswedstrijd. Hera schikt haar kleren, maakt zich op en wandelt rond en toont zich aan de goden en godinnen. Ze beweegt zo sierlijk mogelijk. De goden en godinnen laten horen wat ze ervan vinden.

Zeus Athena

Athena gaat rond

Zeus Aphrodite

Aphrodite gaat rond.

Zeus Laat uw keuze horen !

Alle goden en godinnen roepen door elkaar. Ze komen niet tot een akkoord. Zeus springt weer recht

Zeus Laat het lot beslissen.
Daal af van deze heilige Olympos
en ga onder de stervelingen.
Wie zal de uitspraak doen ?

De goden kijken uit over de aarde (kijken in het publiek). Ze wijzen hier en daar iemand aan. Maar tenslotte komen ze overeen om het aan Paris te vragen. Paris staat opzij tussen het publiek en komt met zijn schaapjes naar voor. Hij is gekleed als herder.

Hera   Daar, een herder,
laten we het aan hem vragen.

Aphrodite   Hij is mooi,
een jongeling nog.
Wie is hij ?

Athena   Het is Paris,
zoon van Priamos,
Koning van Troje.

Hera   Ik zal de gouden appel dragen

Athena   Ik zal dat doen,

Aphrodite   Neen, ik.

Zeus komt er nu tussen en geeft de appel aan Hera. Iedereen gaat weg. Dan komt Paris op met de schapen. Hij zet zich links vooraan op het podium neer. Speelt fluit. Hera, Athena en Aphrodite komen op. De schaapjes vluchten dan blatend weg uit schrik voor de godinnen. Paris bedekt het gezicht en durft de godinnen niet aankijken.

Athena   Vrees niet, Paris,
zoon van Priamos.
Wij komen in vrede,
en vragen je een gunst.

Paris   Wat heeft een arme sterveling
voor gunsten te bieden
aan de goden ?

Hera   Richt je op, herder,
en kijk ons aan.
Wie van ons drieën
is de mooiste ?

Paris kijkt voorzichtig op, maar bedekt dan weer zijn gezicht.

Paris   schitterend zijn jullie,
alle drie.
Oneindig mooi.

Athena   Maar wie is de mooiste ?

Paris
Dat weet ik niet.
Dat kan ik niet zeggen.

Hera stapt naar Paris en spreekt met hem

Hera
Ik ben Hera,
echtgenote van Zeus,
maar ook zijn zuster.
Luister, Paris,
Op het huwelijksfeest van Peleus,
met de Nereïde Thetis
wierp Eris,
godin van de twist,
deze gouden appel
op de godentafel.
Op de appel staat geschreven :
“Voor de mooiste.”
Als je mij aanwijst
als degene die de appel toekomt,
dan zal ik je daarvoor belonen.
Je zal heerser worden
over het mooiste koninkrijk ter wereld.
Kijk me aan.

Paris kijkt naar Hera, die zich van haar mooiste zijde laat zien.

Athena
Paris,
jij bent door de goden uitgekozen
om hier te beslissen.
Ik ben Pallas Athena,
Geboren uit het hoofd van Zeus.
Mijn wijsheid wordt door allen geroemd.
Als je de appel aan mij toewijst,
zal ik ervoor zorgen
dat je wijsheid en mannelijke deugd
oneindig toenemen.
Jij zal door allen geroemd worden
als de meest wijze
van heel Griekenland.
Zie naar mij.

Paris kijkt naar Athena die zich nu ook van haar mooiste zijde laat zien.

Aphrodite   Lieve Paris,
Laat je hoofd niet op hol brengen
door al die beloften.
Ze zullen je zorgen slechts vergroten.
Als je mij uitkiest als de mooiste,
dan bezorg ik je iets
waarvan je alleen maar plezier zult hebben.
Je zal er van kunnen genieten
van de eerste tot de laatste dag.
Je hoeft het alleen maar lief te hebben,
maar dat zal geen probleem zijn,
want ik help je daarbij,
want ik ben Aphrodite,
de godin van de liefde.

Nu laat ook Aphrodite zich van haar mooiste zijde zien.

Paris   De keuze is voor mij
heel snel gemaakt.
Twijfel is er nu niet meer.

Hera   Zeg het, Paris.

Athena   Ben ik het ?

Aphrodite   *(knipoogt naar hem en lacht haar mooiste lach)*

Paris   De mooiste is ...

Hera, Athena   Ja ? Ja ?

Paris   Aphrodite.

Hera gooit de gouden appel op de grond. Paris raapt hem op en geeft hem aan Aphrodite. Aphrodite kijkt hem dankbaar glimlachend aan en bekijkt de twee andere godinnen, die nijdig kijken triomfantelijk aan. Daarom barsten Hera en Athena uit in scheldwoorden en vervloekingen.

Hera   Dit zal je slecht bekomen,
Paris,
en niet alleen jou,
maar heel Troje
zal het ondervinden
welke slechte keuze je hebt gemaakt.

Athena Al staat mijn beeld in Troje,
nooit zal ik nog een Trojaan bescherming bieden.
En jij Paris,
Weet dat jij de oorzaak bent
van het vele leed
dat over Troje zal komen.

Hera Vervloekt ben je in lengte van dagen.

Athena Velen zullen sterven in de strijd
die Troje ten onder zal doen gaan.

Hera Arm Troje,
nu het lot van de stad
in handen ligt van deze povere herder.

Athena Jij bent de schuldige !

Hera Verrader !

Athena Lafaard !

Hera en Athena gaan woedend weg. Aphrodite neemt liefdevol afscheid. Paris blijft even alleen achter, zich niet bewust van de vervloekingen die over hem en Troje zijn uitgesproken. Dan gaat hij weg. Even blijft het podium leeg. Dan komen de goden en godinnen op.

Athena en Hera samen, eensgezind. Zeus en Poseidon komen op, heftig in woordenstrijd gewikkeld. Zeus komt midden op het podium. Athena en Hera links van hem (vanuit de zaal gezien rechts van hem). De rechterkant (vanuit de zaal gezien) van het podium wordt ingenomen door goden die aan de kant van de Grieken staan. De linkerkant (vanuit de zaal gezien) wordt ingenomen door de goden die aan de zijde der Trojanen staan.

Poseidon gaat dus aan de linkerkant staan. Bij hem komt Aphrodite. Nereus komt op en gaat rechts staan. Apollo aan de zijde der Trojanen gaat links en Eris komt bij hem. Terwijl ze opkomen zijn de goden en godinnen voortdurend in twistgesprekken tegen elkaar verwickeld. De drukte neemt toe, tot iedereen tegen iedereen bezig is. Dan verzoekt Zeus om stilte en Peleus en Thetis tredenp de voorgrond. Stilte

Zeus Stilte verzoek ik,

De Erinyen komen op en draaien en keren tussen de goden en Peleus. Ze spreken hun vloek uit over Peleus.

Erinyen Al op de eerste dag
van je huwelijk,
met deze mooie Nereïde,
sloeg het onheil toe,
Arme Peleus.
En nog is het niet gedaan.
Jouw zoon zal machtiger zijn dan jij.
De grootste onder de Griekse helden zal hij zijn.
Maar de dag van zijn dood is reeds bekend.
Sterven zal hij
Voor de poort van Troje.
Paris is de oorzaak van zijn leed.

Roep Paris
Roep Paris,
Laat hem komen.
Paris !

Paris komt op. De Erinyen zwermen om hem heen.

Hij is de schuldige
van al het onheil
dat nu over de Griekse helden komt.
Troje zal brandend ten onder gaan.
En tallozen zullen er de dood vinden.

Zeus   Zwijgt Erinyen,
laat de MOIREN spreken.

De Moiren komen op. Het wordt plechtig stil. Traag stappen de Moiren naar voren. Tussen Peleus en Paris staan ze.

Clotho   Het lot is geworpen,
de teerling gegooid.

Atropos   Peleus' zoon zal sterven
Al waant hij zich onsterfelijk.

Lachesis   En Paris
is de oorzaak van al het leed.

Atropos   Ook hij zal sterven
Met Troje ten onder gaan.

Zeus   Laat het orakel spreken !

Allen gaan opzij, zodat de Pythia zichtbaar wordt (die was klaar gaan zitten achter de goden). Apollo staat midden achteraan als beeld. De priester staat bij de Pythia.

Zeus   Komt er strijd tussen Griekenland en Troje ?

Priester   Komt er strijd tussen Griekenland en Troje ?

Pythia   Komt er strijd tussen Griekenland en Troje ?

De Pythia stamelt eerst onverstaanbare klanken, gebogen over de driehoek met de schaal.

Pythia

Paris zal de mooiste vrouw van Griekenland huwen.
Helena is haar naam,
koningin van Sparta.
Hij zal haar roven
uit Menelaos' burcht.
Maar Tyndareos had
alle vorsten verbonden met een eed
en ieder trekt ten strijde
om het onrecht
Menelaos aangedaan.
Tien jaar zal de strijd tussen Grieken en Trojanen duren.
Geen zal de overwinning behalen.
Tot Odysseus, wijze koning
van Ithaka,
Troje ten onder brengt.
Geen held behaalt met wapens
de trotse overwinning,
Slechts sluwheid is het
die Trojes ondergang bedingt.

Allen buigen